EY anunță publicarea unui plan în șase puncte pentru a contribui la consolidarea încrederii mediului de afaceri din Europa și la atragerea investițiilor străine directe

- **Planul vine în contextul în care Europa se confruntă cu o concurență acerbă din partea Chinei și a SUA**
- **Printre acțiunile pe care instituțiile europene și guvernele naționale ar trebui să le aibă în vedere se numără preluarea inițiativei în ceea ce privește ESG, promovarea IMM-urilor și modernizarea regimului fiscal**

Studiul EY – Europe Attractiveness Survey 2023 evidențiază șase măsuri pe care instituțiile europene și guvernele naționale trebuie să le adopte pentru a contribui la menținerea încrederii mediului de afaceri și la atragerea mai multor investiții străine directe (ISD).

Sondajul a constatat că, în ciuda concurenței puternice din partea Chinei și a SUA, investitorii sunt în general optimişti în ceea ce privește perspectivele europene. 67% dintre ei – față de 53% în 2022 – declară că au planuri de a stabili sau extinde operațiunile în Europa în 2023. În aceeași proporție au declarat că sunt de părere că atractivitatea Europei va crește în următorii trei ani.

Cu toate acestea, investitorii și-au exprimat îngrijorări serioase în ceea ce privește amenințările la adresa

instabilității politice, creșterii costurilor, sarcinilor de reglementare și indisponibilității oamenilor cu competențele potrivite. Prima parte a EY European Attractiveness Survey 2023, publicată în luna mai 2023, a constatat că investițiile străine directe în Europa au stagnat în 2022, crescând cu doar 1% față de 2021 și rămânând cu 7% mai mici decât în 2019, înainte de pandemia COVID-19. În plus, crearea de locuri de muncă prin ISD în Europa a scăzut cu 16% în 2022, față de 2021.

Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale: *„Una dintre cele mai importante concluzii ale datelor din 2022 este creșterea numărului de proiecte de investiții străine directe în mai multe state din Europa de Sud, Centrală și de Est, printre care Italia, Polonia, Portugalia, România și Turcia. România a înregistrat 69 de noi proiecte ISD, o creștere de 86% față de anul trecut. În plus, în pofida unui climat investiţional dificil, există încă motive de optimism în ceea ce privește perspectivele ISD în Europa în 2023: 67% dintre companiile intervievate au «planuri de a stabili sau de a extinde operațiunile în Europa în următorul an», un indicator care și-a revenit puternic după pandemie. În ceea ce privește România, 63% dintre liderii de companii intervievați au menționat că doresc să investească în România în cursul anului viitor, față de 56% anul trecut”.*

EY prezintă un plan în șase puncte, bazat pe mai mult de 500 de interviuri cu lideri de companii, pentru a ajuta Europa să rămână competitivă și atractivă pentru investitori. Potrivit planului, guvernele europene ar trebui să adopte următoarele măsuri:

- **Reiterarea avantajelor comerciale pentru Europa**

Ar trebui creată o nouă viziune, bazată pe stabilitate economică, politică și de reglementare. Europa ar trebui să fie prezentată ca un centru pentru organizaţiile viitorului,

cu un mesaj puternic pentru investitori cu privire la modul în care continentul își poate valorifica atuurile actuale, inclusiv în domeniul cercetării și dezvoltării, al proprietății intelectuale și al producției avansate și cum își poate extinde poziția de lider în economia digitală și ecologică.

- **Consolidarea sprijinului pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri)**

IMM-urile angajează aproximativ 100 de milioane de persoane în întreaga Europă, constituind coloana vertebrală a economiei europene și reprezentând jumătate din PIB-ul continentului. Însă sondajul a arătat că mult mai puține IMM-uri decât întreprinderi mai mari intenționează să se extindă în Europa în 2023 (57% față de 79%) și sunt mai puțin optimiste în ceea ce privește perspectivele Europei în următorii trei ani. Trebuie să se facă mai mult pentru a-i convinge pe antreprenori că Europa se angajează să îi ajute să se dezvolte și să le ajute să facă saltul pentru a deveni întreprinderi cu potențial de lider mondial, de la punerea la dispoziție a capitalului de creștere, la facilitarea impactului schimbărilor de reglementare.

- **Încurajarea investițiilor în cercetare și dezvoltare, dar și în producție**

Sondajul a arătat că cercetarea și dezvoltarea reprezintă principala categorie de investiții noi în Europa în următorii trei ani, 64% dintre directori așteptându-se să își mărească amprenta europeană în domeniul cercetării și dezvoltării. Pentru a realiza acest potențial, factorii de decizie politică ar trebui să continue să încurajeze investițiile în activitățile de înaltă tehnologie care remodelează economia globală. Acest lucru trebuie să includă obiectivul de a plasa Europa în centrul revoluției inteligenţei artificiale prin dezvoltarea unor cadre de reglementare solide care să permită companiilor să valorifice avantajele acesteia, stabilind în

același timp parametri clari în ceea ce privește utilizarea ei.

Cu toate acestea, dezvoltarea tehnologiei nu ar trebui să fie singurul obiectiv al Europei. Europa ar trebui să ia în considerare modul în care să încurajeze investițiile de-a lungul întregului lanț valoric și, în special, în ceea ce privește capacitatea de producție – unde doar o treime (33%) dintre directori se așteaptă să crească investițiile. Acest lucru ar permite Europei să profite de industriile și tehnologiile strategice care remodelează economia mondială și să reducă dependențele externe ale Europei, pe fondul creșterii tensiunilor geopolitice.

- **Preluarea inițiativei în ceea ce privește schimbările climatice și ESG**

Sondajul a arătat că investitorii recunosc avantajele pe care le oferă poziția de lider pe care Europa o deține în domeniul mediului, 61% dintre aceștia considerând Europa „mai atractivă” decât concurența în ceea ce privește sustenabilitatea. Europa ar trebui să urmărească creșterea în continuare a ponderii energiilor regenerabile în mixul său energetic și să îmbunătățească accesul la energia decarbonizată, precum și să înfrunte provocarea competitivă a SUA, deoarece în ultimele luni au fost puse în opoziție Green Deal al UE și Inflation Reduction Act al SUA.

- **Dezvoltarea viitoarei generații**

Sondajul identifică disponibilitatea, calitatea și adaptabilitatea competențelor printre cei mai importanți factori pentru companii, atunci când acestea aleg unde să se stabilească. Într-o perioadă de penurie de resurse umane în multe zone geografice, se așteaptă ca formarea noilor generații de talente în domenii esențiale – precum tehnologia, energia, ingineria, sănătatea sau știința datelor – să se traducă într-un avantaj competitiv pentru Europa. Pe măsură ce

devine evident că inteligența artificială ar putea perturba enorm piața muncii până în 2030, Europa ar trebui să ia în considerare o abordare coerentă care să alinieze mediul de afaceri și cel educațional în jurul unor nevoi transformaționale și masive.

- **Modernizarea regimurilor fiscale și de reglementare**

Principala prioritate a investitorilor în materie de politică fiscală în 2023 este acordarea de credite fiscale pentru cercetare și dezvoltare, care s-a clasat doar pe locul patru în 2022. Acest lucru poate reflecta investițiile planificate în cercetare și dezvoltare, dar, în sens mai larg, companiile doresc ca regulile, normele și reglementările să fie cât mai stabile posibil. Claritatea este, de asemenea, importantă pentru cadrele de reglementare din Europa. Chiar și în cazul în care politica este încă în curs de elaborare în domenii noi, cum ar fi inteligența artificială și tehnologiile cu emisii reduse de dioxid de carbon, factorii de decizie politică pot promova încrederea prin oferirea unor reglementări clare cu privire la viitoarele domenii.